

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 5. maja 2016. godine
Ref. br.: RK933/16

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI95/15

Podnosilac

Xhevat Berbati

**Ocena ustavnosti odluke Ac. br. 4312/2014 Apelacionog suda Republike
Kosovo od 27. februara 2015. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija i
Gresa Caka-Nimani, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo g. Xhevat Berbati, sa prebivalištem u Nabrdo, opština Peć (u daljem tekstu: podnosilac zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosilac osporava odluku (Ac. br. 4312/2014 od 27. februara 2015. godine) Apelacionog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Apelacioni sud), koju je primio 1. aprila 2015. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene odluke, kojom je odbijen prigovor podnosioca podnet protiv odluke (E. br. 1023/2013 od 23. decembra 2013. godine) Osnovnog suda u Peći, u vezi sa izvršnim postupkom dozvoljenim da se pokrene protiv podnosioca i njegovih žiranata.
4. Podnosilac zahteva navodi da su mu redovni sudovi povredili ustavna prava zagarantovana Ustavom Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), odnosno „članom 31. [*Pravo na pravično i nepristrasno suđenje*] stav 1; članom 32 [*Pravo na pravno sredstvo*] i članom 54. [*Sudska zaštita prava*].“

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava, članu 47. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 56 Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovník).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 10. jula 2015. godine, podnosilac je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 19. avgusta 2015. godine, predsednica je odlukom GJR. KI95/15 imenovala sudiju Snezhanu Botusharovu za sudiju izvestioca. Istog datuma, predsednica je odlukom KSH. KI95/15 imenovala Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Robert Carolan (predsedavajući), Almiro Rodrigues i Arta Rama-Hajrizi.
8. Dana 18. januara 2016. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva. Istog datuma, Sud je poslao kopiju zahteva Apelacionom sudu.
9. Dana 16. marta 2016. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i iznelo preporuku Sudu, u punom sastavu, o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

10. Dana 27. februara 2012. godine, podnosilac je potpisao ugovor o kreditu kao ovlašćenje na dozvoljenom prekoračenju sa Ekonomskom bankom d.d. (u daljem tekstu: Banka). Istog datuma, podnosilac, njegovi žiranti i banka su potpisali sporazum o hipoteci kao sredstvo sa obezbeđivanja plaćanja kredita.

11. Kredit je bio isplaćen podnosiocu zahteva. Ovaj drugi je plaćao rate, kao što je dogovoreno sa bankom, do određenog datuma. Nakon finansijskih poteškoća, podnosilac zahteva je počeo da kasni sa uplatom rata i u jednom trenutku je prestao da plaća ugovorene rate.
12. Nakon ovih događaja i nakon što reprogramiranje kredita nije uspelo da proizvede bilo kakve rezultate, banka je, u svojstvu poverioca, podnela predlog za izvršenje protiv podnosioca zahteva i njegovih žiranata u svojstvu dužnika Osnovnom sudu u Peći. Banka je tražila od Osnovnog suda u Peći da obaveže podnosioca i njege žirante da isplate iznos preostalog duga ili alternativno da ovlasti prodaju hipoteke koju su ostavili žiranti kao sredstvo za plaćanje preostalog duga.
13. Dana 23. decembra 2013. godine, Osnovni sud u Peći je (odluka E. br.1023/203) odobrio predlog za izvršenje na osnovu ugovora o kreditu potpisanog od strane podnosioca zahteva i Banke, i ugovora o hipoteci potpisanog od strane podnosioca, njegovih žiranata i Banke.
14. Protiv navedenog rešenja, podnosilac zahteva i njegovi žiranti su podneli prigovor Apelacionom sudu, tražeći od istog da poništi odluku Osnovnog suda i da obustavi izvršni postupak.
15. Dana 27. februara 2015. godine, Osnovni sud je (odluka, AC. br.4312/2014) odbio prigovor podnosioca zahteva i njegovih žiranata, kao neosnovan, i potvrdio odluku prvostepenog suda. Apelacioni sud je zaključio da:

“Sud je odbio u celosti kao neosnovane prigovore dužnika (podnosilac i njegovi žiranti), uz obrazloženje da je utvrdio da su isti neosnovani, te da su podneti više radi prolongiranja izvršnog postupka, zato što razlozi istaknuti u prigovoru nisu uvršteni među razloge koji sprečavaju izvršenje dozvoljeno od strane suda, a koji su utvrđeni u odredbi člana 71. ZIP-a. [Zakon o izvršnom postupku] [...].

Žalbene navode dužnika Xhevata Berbatija, ovaj sud ocenjuje neosnovanim jer prvostepeni sud nije pogrešno primenio materijalno pravo, na šta ovaj sud pazi po službenoj dužnosti“.

Navodi podnosioca zahteva

16. Podnosilac zahteva navodi da je Apelacioni sud povredio njegova prava na pravično i nepristrasno suđenje, pravo na delotvorna pravna sredstva i pravo na sudsku zaštitu prava zagarantovana Ustavom.
17. U prilog navodnim povredama iz člana 31, stav 1 Ustava, podnosilac tvrdi da „i pored stalnog insistiranja da mu poverilac – Privredna banka izda istoriju računa[...] nikada nije dobio pismenu informaciju o bankarskim transakcijama [...]“.

18. Uglavnom, podnosilac navodi i da ugovor o kreditu nije mogao biti ispunjen kao posledica njegovih finansijskih poteškoća koje konačno obavezuju ugovorne strane da naprave još jedan ugovor. Međutim, prema podnosiocu zahteva „*svi predlozi poverioca [Banka] su bili finansijski nedostupni za dužnika [podnosilac]*”.
19. Podnosilac zahteva, dalje, tvrdi da je banka „*inkasirala kamatu za 150% veću od mesečne rate kredita, što se može utvrditi iz istorije računa od 06.05.2015. godine.*“

Prihvatljivost zahteva

20. Sud prvo ispituje da li je podnosilac ispunio sve zahteve prihvatljivosti, predviđene Ustavom i dalje precizirane Zakonom i Poslovníkom.
21. U tom smislu, Sud se poziva na član 113.7 Ustava, koji propisuje:

„(1) *Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.*

[...]

„(7) *Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom*“.
22. Sud, takođe, primećuje član 48. Zakona, koji propisuje:

„*Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori*”.
23. Pored toga, Sud se poziva na pravilo 36 (2) d) Poslovníka, koje predviđa:

„(2) *Sud proglašava zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi:*

[...]

d) da podnosilac zahteva nije u dovoljnoj meri potkrepio svoju tvrdnju”.
24. Kao što je gore navedeno, podnosilac zahteva navodi da je odluka (AC. br. 4312/2014 od 27. februara 2015. godine) Apelacionog suda doneta uz povredu člana 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] člana 32. [Pravo na pravno sredstvo] i člana 54. [Sudska zaštita prava], kao što je zagarantovano Ustavom.
25. Što se tiče "*pravni sredstava*" i "*sudske zaštite prava*" podnosilac zahteva se jednostavno poziva na odgovarajuće članove Ustava, bez navođenja bilo kakvog dodatnog obrazloženja o tome kako su i zašto ta prava povređena od strane Apelacionog suda.

26. Što se tiče prava na „pravično i nepristrasno suđenje“, podnosilac zahteva nije tvrdio bilo kakve povrede koje bi mogle biti učinjene od strane Apelacionog suda ili Osnovnog suda u Peći. Umesto toga, podnosilac zahteva se poziva na neke povrede, koji su navodno počinjene od strane Banke, kao što je kamatna rata koja je suviše visoka i da on nije primio istoriju računa po svom zahtevu. On nije uspeo da pruži bilo kakvo obrazloženje o tome kako i zašto su njegova prava na pravično suđenje povređena od strane redovnih sudova.
27. Sud primećuje da su Osnovni sud u Peći i Apelacioni sud obrazložili svoje odluke, pozivajući se na odredbe zakona na snazi, kada su odbili prigovore podnosioca u izvršnom postupku. U tom smislu, Sud nalazi da je ono što podnosilac pokreće pitanje zakonitosti, a ne ustavnosti.
28. S tim u vezi, Sud podseća na obrazloženje Apelacionog suda, odgovarajući na navode podnosioca zaheva o povredama zakona koje je navodno počinio Osnovni sud u Peći, kada je je odbio njegov prigovor u izvršnom postupku. Apelacioni sud je zaključio da je „zaključak prvostepenog suda [...] osnovan i da je zasnovan na spisima predmeta i zakonskom odredbama, pa da otuda i pobijano rešenje sadrži potpune i uverljive razloge“. [...] prvostepeni sud nije pogrešno primenio materijalno pravo [...]”
29. U tom smislu, Sud ponavlja da nema dužnost da se bavi greškama u činjenicama ili u zakonu (zakonitost) navodno počinjenim od strane javnih organa, osim ako su mogle povrediti prava i slobode zaštićene Ustavom (ustavnost).
30. Sud ponavlja da nema dužnost prema Ustavu da deluje kao sud četvrtog stepena u odnosu na odluke donete od strane redovnih sudova. Uloga redovnih sudova je da tumače i primenjuju relativna pravila proceduralnog i materijalnog prava (vidi: *mutatis mutandis*, *Garcia Ruiz protiv Španije*, br. 30544/96, presuda ESLJP od 21. januara 1999. godine, stav 28; vidi takođe: Ustavni sud u slučaju KI70/11, podnosioci zahteva: *Faik Hima, Magbule Hima i Bestar Hima*, rešenje o neprihvatljivosti od 16. decembra 2011. godine). Sama činjenica da se podnosilac ne slaže sa ishodom slučaja ne može sama po sebi izneti dokazanu tvrdnju o povredi prava garantovanih Ustavom.
31. Sud smatra da je podnosilac zahteva imao priliku da predstavi svoj slučaj pred redovnim sudovima. Pitanje pravičnosti izvršnog postupka je bilo detaljno razmotreno od strane Osnovnog i Apelacionog suda. Drugopomeniti je odgovorio na sve tvrdnje podnosioca zahteva o tome da li se izvršni postupak može odugovlačiti ili ne. Apelacioni sud je primetio da podnosilac zahteva nije potkrepio svoj prigovor, u odnosu na pogrešnu primenu materijalnog prava. Podnosilac je jednostavno to pomenuo, ali nije dao nikakve argumente o tome. On je uglavnom bio zainteresovan na odugovlačenje izvršnog postupka za koje Apelacioni sud nije mogao naći razloge da ga odobri.
32. U tom smislu, važno je napomenuti da Sud može samo da razmotri da li su dokazi izneti na pravičan način i da li su postupci, gledano u celini, sprovedeni na takav način da je podnosilac zahteva dobio pravično suđenje (vidi, između

ostalnih izvora: Izveštaj Evropske komisije o ljudskim pravima u slučaju *Edwards protiv Ujedinjenog Kraljevstva* br. 13071/87, usvojen 10. jula 1991. godine).

33. S tim u vezi, Sud primećuje da je obrazloženje koje se odnosi na prigovor podnosioca zahteva u pogledu izvršnog postupka u presudi Apelacionog suda jasno i, nakon razmatranja svih postupaka je utvrdio da postupci pred Osnovnim sudom u Peći nisu bili nepravični ili proizvoljni (vidi slučaj: *Shub protiv Litvanije*, br. 17064/06, ESLJP, odluka od 30. juna 2009. godine).
34. Na osnovnu svih navedenih razloga, Sud smatra da podnosilac zahteva nije potkrepio svoje tvrdnje o tome kako su i zašto njegova prava povređena od strane Apelacionog suda.
35. Shodno tome, Sud zaključuje da je zahtev na ustavnoj osnovi očigledno neosnovan i mora se proglasiti neprihvatljivim, u skladu sa pravilom 36 (2) d) Poslovnika.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 48. Zakona i pravilima 36 (2) d) i 56 (2), dana 16. marta 2016. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20. 4 Zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah

Sudija izvestilac

Snezhana Botusharova

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi